

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2017 ГОДИНА НА
АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА
ИЗВОЗОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Скопје
(сметката на основен буџет 637)**

01 2018 03 07/1

Скопје, декември 2018 година

СОДРЖИНА

Опис	Страна
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР	1 - 33
Финансиски извештаи за 2017 година:	
Биланс на приходи и расходи	34
Биланс на состојба	35
Преглед на промени на извори на капиталните средства	36
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
- Вовед	37 - 43
- Сметководствени политики	43 - 44
- Образложенија кон финансиските извештаи	45 - 49
Прилози:	
Прилог 1 -Преглед на резултатите од преземените мерки од страна на субјектот предмет на ревизија, во врска со утврдените состојби и дадените препораки содржани во конечниот извештај на овластениот државен ревизор	
Добиени забелешки на Нацрт извештај	
Одговор на добиените забелешки	

**АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ - СМЕТКАТА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ 637
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Кратенки користени во извештајот:

АСИПИРМ - Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија

ЕП – економски промотор

ТИРЗ – технолошки индустриски развојни зони

ДТИРЗ – Дирекција за технолошки индустриски развојни зони

ЗТИРЗ – Закон за технолошки индустриски развојни зони

КЗК – Комисија за заштита на конкуренцијата

МНР-Министерство за надворешни работи

ЗНР-Закон за надворешни работи

МИОА – Министерство за информатичко општество и администарција

ЗЈВФК – Закон за јавна внатрешна финансиска контрола

ДКП – Дипломатско - конзуларно претставништво

АВРМ – Агенција за вработување на Република Македонија

УЈП – Управа за јавни приходи

Палата „Емануел Чучков“
ул. Јордан Мијалков
П.Фах 249
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: +389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број:11-13/1

Дата: 03.01.2019

**ДО
АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи на Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија на сметката на основен буџет (637) за 2017 година, заедно со ревизија на усогласеност.

Со извршената ревизија за 2017 година, изразивме неповолно мислење за вистинито и објективно прикажување на финансиските извештаи, како и за усогласеност на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставените политики.

Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи за 2012 година, при што не изразивме мислење во однос на вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи додека во однос на усогласеност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики за 2012 година изразивме неповолно мислење.

Со ревизијата на преземените мерки по дадените препораки од извршената ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност за 2012 година кај Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија, констатиравме дека од вкупно дадените дваесет и четири препораки десет препораки не се спроведени, осум се делумно спроведени, три се спроведени и три не се применливи.

Со ревизијата на финансиските извештаи за 2017 година, заедно со ревизија на усогласеност, го констатиравме следното:

**АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ - СМЕТКАТА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ 637
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- не е воспоставен систем на внатрешни контроли во процесот на безготовинското и готовинското плаќање;
- не е овозможен пристап во CRM-ASIPIRM системот набавен и користен во претходни години за обезбедување на потребни податоци и информации за приливот на странски директни инвестиции и промоција на извозот;
- не се обезбедени целосни податоци за стратешко планирање и отчетност на работењето;
- извршен е избор на заменик претседател на Управен одбор и исплата на надомест иако оваа функција не е предвидена во законската и подзаконската регулатива, како и недоследности во начинот на одржување на конститутивната седница и изборот на нови членови на Управниот одбор;
- неправилности за начинот на водење на персоналните досиеа на ЕП;
- несоодветен начин на известување од страна на внатрешниот ревизор;
- отсуство на целосно уредување и прецизирање на сите потребни прашања поврзани со работењето на ЕП и вршење контрола на истите во Правилникот за работа на ЕП во странство и за утврдување на плати, додатоци на плати и надомести по утврдени трошоци за ЕП во АСИПИРМ и нецелосно почитување на одредбите од истиот;
- отсуство на следење и евакуација на квалитетот на работата на ЕП;
- неискажување на износ на средства за секоја наведена активност во Годишната програма на АСИПИРМ за 2017 година, како и необезбедување на навремено измена и дополнување на Програмата за работа и Финансискиот план со ребалансот на Буџетот на Република Македонија од август 2017 година и не обезбедена согласност од Владата на Република Македонија;
- не донесени акти од страна на надлежните органи за давање насоки за постапување по барањата за промена на одредбите од договорот за доделување на државна помош во ТИРЗ „Штип“ доставени до АСИПИРМ;
- во однос на исплатените парични средства за државната помош не е обезбедена целосна поткрепувачка документација согласно склучените договори; не е извршено архивирање на сите акти по кои се исплатува државна помош, не соодветно вклучување на внатрешниот ревизор во контролата на државната помош, неусогласени одредби во Правилникот за контрола, оценување и следење на државната помош со одредбите од Статутот за начинот на донесување на Решение и одлука од страна на директорот и Управниот одбор, отсуство на целосна контрола со верификација со потпис на сите документи кои се основ за исплата на државната помош, неусогласеност со Правилникот со Правилниците за организација и систематизација и не изготвена три годишна проекција на обврските за исплата на државна помош;
- пописот на средствата и изворите на средства не е целосно извршен согласно законската и подзаконската регулатива со која се уредува начинот на спроведување на истиот;

- неправилности поврзани со начинот на евиденција, исплата, признавање, контрола и враќање на исплатените аванси на економските промотори за материјални трошоци.

За констатираните состојби дадени се препораки, со цел преземање мерки за надминување на истите.

Во делот на нагласување на прашања за неизвесност или континуитет го истакнавме: начинот на спроведување и поништувањето на постапката за јавна набавка за селидба и транспорт на економските промотори; определување на внатрешната регионална и можна меѓународна организација определено во Законот за основање на АСИПИРМ; активностите на Комисијата за евидентирање на архивскиот материјал од 2017 година како и состојби во врска со склучени договори за доделување на државна помош.

Во делот на Останати прашања ги обелоденивме состојбите во врска со потребата од усогласување на законската регулатива во однос на роковите за доставување на потребни податоци за доделена државна помош во вид на ослободување од плаќање на данок од добивка и персонален данок, потребата во Законот за основање на АСИПИРМ да се определи мандатот, назначување и разрешување на членовите, односно претседателот на Управниот одбор и усогласување на законските, подзаконските и интерните акти поврзани со работењето и функционирањето на ЕП.

Добиени се забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2017 година на Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија. Овластениот државен ревизор ги разгледа забелешките и притоа констатира дека дел од забелешките претставуваат известување во однос на дадените препораки, а дел од забелешките не се прифаќаат.

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страните од 34 до 36 заедно со ревизија на усогласеност на Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија на сметката на основен буџет - 637, кои се состојат од биланс на состојба на ден 31 декември, биланс на приходи и расходи за 2017 година и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.
- 1.3. Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија за 2012 година, при што не изразивме мислење во однос на вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи додека во однос на усогласеност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики за 2012 година изразивме неповолно мислење.
- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај, е одговорност на раководството на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија застапувано од:
 - Висар Фида, директор во период од 26.11.2015 година до 31.05.2017 година;
 - Ивана Николиќ, вршител на должност заменик директор во период од 11.04.2016 година до 17.08.2017 година;
 - Дарио Николовски, вршител на должност директор во период од 01.09.2017 година до 28.02.2018 година;
 - Игор Трајановски, вршител на должност заменик директор во период од 17.08.2017 година до 13.03.2018 година.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

- 1.5. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI). Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефикасноста на внатрешните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

- 2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските

извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија и со прифатени и спроведени извесни корекции од страна на субјектот, како резултат на утврдени погрешни прикажувања.

2.3. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 05.03.2018 до 27.07.2018 година, кај Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од 2012 година – спроведување на препораките

Ревизијата од точка 1.1. погоре опфати ревизија на спроведување на препораките дадени во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор од 2013 година. Со ревизијата на преземените мерки по дадените препораки се констатира дека од вкупно дадените дваесет и четири препораки десет препораки не се спроведени осум се делумно спроведени, три се спроведени и три не се применливи. (Прилог бр.1).

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија, одржан на ден 25.09.2018 година.

На ден 12.12.2018 година со писмо број 03-1583/2 од 11.12.2018 година, година примени се забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор заведени во Државниот завод за ревизија под број 09-121/14 од 12.12.2018 година.

Забелешките се разгледани и е констатирано дека дел претставуваат известување во однос на дадените препораки, а дел не се прифаќаат.

Констатирани се следните состојби:

4.1. Внатрешни контроли

4.1.1. Со извршената ревизија на воспоставениот систем на внатрешни контроли констатиравме дека АСИПИРМ има изработено 29 процедури со кои се уредува начинот на спроведување на надлежностите на вработените во секторите и независните одделенија, утврдени во Правилниците за организација и систематизација важечки во 2014 година. Од вкупниот број на процедури, 26 се изработени врз основа на склучен договор во 2014 година, со носител на набавката на консултантски услуги за имплементација на ISO 9001:2008. Останатите 3 процедури се однесуваат на Секторот за финансиски прашања донесени во 2013 година, а се изменети и дополнети во 2017 година помеѓу која е и Процедурата за работниот процес на управување со финансиски документи. Овие процедури се усвоени во март 2016 година, без извршено усогласување на работните задачи на вработените надлежни за нивно спроведување со одредбите од Правилниците за организација и систематизација на работните места во АСИПИРМ донесени во јуни 2015 година, изменети и дополнети во 2016 година. Исто така не е пристапено кон продолжување на отпочнатата активност за имплементација на ISO 9001:2008, бидејќи за донесените процедури АСИПИРМ не се стекнала со Сертификат за систем за управување со квалитет. Во Годишните планови за јавни набавки за 2015 и 2017 година наведената постапка е планарина, но не е спроведена.

Горенаведената состојба не е во согласност со Законот за воведување на систем за управување со квалитетот и заедничката рамка за процена на работењето и давањето на услуги во државната служба, со што би се обезбедило подобар квалитет на услугите.

Ревизијата напоменува дека АСИПИРМ на ден 25.09.2018 година, поднела пријава за јавниот повик објавен од страна на МИОА за имплементација на стандарди за менаџмент на квалитет во администрацијата односно имплементација на Заедничка рамка за проценка (Common Assessment Framework - ЦАФ модел).

Во прилог на забелешките доставена е Одлука за избор на институции, помеѓу кои е и АСИПИРМ, на кои ќе се обезбеди поддршка во имплементацијата на ЦАФ моделот.

Препорака:

Надлежните органи за раководење и управување на АСИПИРМ да преземат мерки и активности за обезбедување на Сертификат за систем за управување со квалитет, со проверка на донесените процедури и нивно усогласување со организацијата и систематизацијата на работните места.

4.1.2. Во Законот за јавна внатрешна финансиска контрола е определен начинот на дизајнирање, воспоставување и функционирање на интерните контроли според кој и АСИПИРМ треба да постапи и да обезбеди соодветна внатрешна контрола. Со извршениот увид во презентираната сметководствена и друга документација, донесените интерни акти поврзани со процесот на безготовинското и готовинското плаќање, ревизијата ги утврди следните состојби:

Процес на безготовинско плаќање:

- не е донесен План за воспоставување на финансиско управување и контрола и Методологија за спроведување на истиот од страна на раководителот на Секторот за финансиски прашања, што не е согласно член 12 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. Во текот на ревизијата одговорното лице на субјектот донесе Решение за формирање на работа група¹ задолжена за изготвување на горенаведените документи;
- не секогаш се врши ex-ante финансиската контрола и не се спроведува ex-post финансиска контрола со верификација со потпис на целокупната документација, како доказ дека истата е спроведена. Нејзино спроведување особено е важно за документацијата поврзана со исплатата на средствата за државна помош и документацијата со која се признаваат исплатените аванси на име надоместоци за економските промотори. Земајќи ја предвид специфичноста на државната помош и сложеноста на спроведување на постапката на вршење прием, разгледување и одлучување во однос на барањата за исплата на државна помош, истакнуваме дека надлежното Одделението за спроведување на постапка за доделување на државна помош и контрола на договорите при Секторот за услуги на инвеститори и државна помош, не е целосно екипирано. Имено во наведениот сектор после 11.08.2017 година не е пополнето работното место раководител, а во одделението за вршење контрола од предвидените пет (5) работни места пополнети се три (3), од кои раководител на одделение и двајца помлади соработници.

Процес на готовинско плаќање

- не е донесена пишана процедура за уредување на благајничкото работење;
- не е воспоставена сегрегација на надлежностите и одговорностите во постапката на вршење евиденцијата во деловните книги, од причини што внесувањето на податоците во дневникот на благајната и нивната сметководствена евиденција се врши од страна на ист вработен;
- електронското водење на дневникот на девизната благајна генерира податоци за износи изразени во денарска противвредност, но не и износи во соодветна валута. Во дневникот на девизната благајна рачно се внесуваат

¹ број 02-708/1 од 11.06.2018 година

износите во странска валута, но само на крајното салдо, што има влијание на отежнато вршење на контрола на податоците искажани во истиот;

- дел од патните налози за службени патувања во странство не содржат: извештај од реализираното службено патување, потпис од лицето кое патувало и потписи од сите лица кои вршат одобрување и контрола (благајник, ликвидатор, раководител на сметководство).

Наведените состојби не се во согласност со одредбите од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, член 12 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници, член 14 од Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници и Уредбата за издатоците за службени патувања и селидби во странство што на органите на управата им се признаваат во тековни трошоци, што создава ризик од ненаменско користење на средства.

Во прилог на забелешките доставена е Процедура за наменско рационално и одобрено трошење на готови пари².

Препорака:

Надлежните органи за раководење и управување да преземат мерки во насока на:

- продолжување со започнатите активности за донесување на План за воспоставување на финансиско управување и контрола и Методологија за негово спроведување;
- вршење на ex ante и ex-post финансиска контрола со верификација со потпис на целокупната документација;
- внесување на податоци и за износите во определена девизна валута во дневникот на девизната благајна и
- патните налози за службени патувања во странство да содржат извештај од реализираното службено патување, потпис од лицето кое патувало и потписи од сите лица кои истите треба да ги верификуваат.

4.2. Усогласеност со закони и прописи

4.2.1. Во функција на обезбедување на потребните податоци и информации за извршувањето на дејноста на АСИПИРМ односно прилив на странски директни инвестиции и промоција на извозот, со цел поттикнување на економскиот раст и развој во Република Македонија, обезбеден е CRM-ASIPi систем. Системот претставува централизирана база за внесување и чување на податоците за сите компании со кои се остварени контакти, активности и настани кои се завршени или кои се планираат, со обезбедување на персонализиран, поединечен преглед за секој корисник на системот и организација на нивните секојдневни активности. Негови корисници, освен вработените во АСИПИРМ се и министрите за директни странски инвестиции и нивните кабинети, амбасадорите и други владини функционери во областа на странски инвестиции. Секој корисник во системот треба да внесува информации за компаниите потенцијални инвеститори, остварени контакти, организирани

² број 02-1700/1 од 10.12.2018 година

средби и состаноци, мисии, грантови за извоз и слично, како и активности кои треба да се реализираат во иднина (средби, промоции, состаноци и слични настани). Исто така и економските промотори се обврзани да ги впишуваат сите податоци поврзани со нивната работа во електронската база на контактирани компании, што е определено во член 12, член 17-б и член 17-в од Правилникот за работа на ЕП во странство и за утврдување на плати, додатоци на плати и надоместоци по утврдени трошоци за ЕП во АСИПИРМ³ донесен во 2016 година. Истиот е евидентиран во деловните книги во 2014 година по набавна вредност од 1.527 илјади денари (сегашна вредност на 31.12.2017, 611 илјади денари), а за негово превентивно и адаптивно одржување, по склучени договори со двајца економски оператори, од 2015 и 2016 година, евидентирани се трошоци во износ од 1.033 илјади денари.

Ревизијата побара пристап и увид во податоците содржани во CRM-ASIPI системот, но истото не и беше овозможено. Имено при обидот да се пристапи до веб апликацијата и податоците, линкот до истата не беше достапен, поради што ревизијата не можеше да пристапи до апликацијата како и до податоците во CRM-ASIPI системот. Исто така не беше презентирани ниту бекап на податоците од системот. Поради неможност од пристап до податоците, ревизијата не беше во можност да ја потврди реалноста и објективноста на податоците поврзани со реализираните активности од страна на ЕП и евидентираниите трошоци по овој основ, искажани во Годишниот извештај за работа на АСИПИРМ, како и во деловните книги и финансиските извештаи за 2017 година.

Истакнуваме дека наведените состојби не овозможуваат целосни податоци и информации за активностите поврзани со странските директни инвестиции и промоцијата на извозот, како и надградба и континуитет на активностите за поттикнување на економскиот раст и развој во Република Македонија во иден период.

Во текот на вршење на ревизијата, одговорното лице на АСИПИРМ, до сите вработени достави две писмени наредби со кои бара, најдоцна до 25.06.2018 година вработените до него да достават податоци и тоа: кои вработени лица во АСИПИРМ или надворешни лица имале и сеуште имаат пристап до системот; корисничко име и лозинка на лицата кои имаат пристап до системот; кога последен пат е пристапено во системот и какви дејствија се превземени притоа, а добивањето на повратни податоци е во тек.

Исто така, на ден 03.10.2018 година, одговорното лице на АСИПИРМ до Управата за финансиска полиција, достави допис⁴ со кој бара овој државен орган врз основа на своите надлежности да овозможи пристап до погоре наведената база.

Во прилог на забелешките доставен е допис⁵, кој АСИПИРМ го доставила до

³ број 03-230/1 од 10.02.2016 година

⁴ „Барање за постапување“, број 2486/1

⁵ „Барање за постапување“, број 03-1626/1 од 21.11.2018

Министерството за внатрешни работи со кој бара министерството, согласно своите надлежности да преземе активности.

Препорака:

Надлежните органи за раководење и управување да продолжат со отпочнатите активности за обезбедување на пристап до податоците кои се однесуваат на реализираните активности поврзани со странските директни инвестиции и промоцијата на извозот, содржани во CRM-ASIPi системот.

4.2.2. Во Законот за основање на АСИПИРМ⁶ и Статутот на АСИПИРМ⁷ определени се работите кои се во надлежност на органот на раководење, односно на директорот. Со извршениот увид во одредбите од истите и начинот на нивното спроведување, ревизијата утврди дека од страна на одговорните лица на АСИПИРМ (директорот, односно вршителот на должност директор, вршител на должноста заменик директор), не е целосно постапено согласно законот и статутот поради следното:

- не изготвиле и не доставиле предлог стратегија и акциони планови до Управниот одбор на Агенцијата, што не е согласно член 11 точка 3 од законот и член 20 точка 6 од статутот,
- не изготвиле и до Владата на Република Македонија не доставиле, најмалку два пати годишно Извештаи за своето работење и користење на средствата на усвојување, што не е согласно член 15 од законот и член 10 став 1 од статутот,
- не донеле годишни планови за вработување на административните службеници, што не е согласно член 11 став 1 точка 2 од законот и член 20 точка 9 од Статутот, член 20-а и 20-б од Законот за вработените во јавниот сектор⁸ и член 10 од Закон за административни службеници⁹.

Наведените состојби упатуваат на постоење на недоследно спроведување на наведените надлежности од страна на одговорните лица на АСИПИРМ, што има за ефект нецелосна транспарентност и отчетност на планираните и реализираните активности на АСИПИРМ.

Во прилог на забелешките доставен е Годишен план за вработување за 2018 година¹⁰.

Препорака:

Надлежните органи за раководење да преземат активности за донесување на стратешки и интерни акти за работа и истите да се доставуваат до надлежните органи, утврдени во Статутот на АСИПИРМ.

⁶ Службен весник на Република Македонија број 57/2010, 36/11 и 41/14

⁷ Основен текст број 01-1404/2 од 18.06.2012, измени и дополнувања број 02-2683/6 од 03.10.2013 и број 02-1875/7 од 20.10.2015 година

⁸ Службен весник на РМ“ бр. 27/14, 199/14, 27/16,

⁹ Службен весник на РМ“ бр. 27/14, 199/14, 48/15, 154/15, 5/16, 80/16, 127/16, 142/16, 2/17, 16/17,

¹⁰ број 03-287/10 од 01.06.2018 година

4.2.3. Имајќи ги предвид одредбите од Законот за основање на АСИПИРМ, Статутот и Деловникот за работа на Управниот одбор на АСИПИРМ¹¹ со кои се уредуваат надлежностите и работата на Управниот одбор, ревизијата ги утврди подолу наведените состојби:

- воспоставена е пракса од редовите на именуваните членови на Управниот одбор да се врши избор и на заменик претседател и да се определува и исплатува надомест, иако во законот, статутот и во Деловникот за работа на УО не е предвидена функцијата заменик претседател. Имено во член 11 став 2 од Деловникот е наведено дека доколку претседателот не е во можност да ја врши својата функција или во случај на негово отсуство, со седницата претседава член на Управен одбор избран со мнозинство гласови од вкупниот број на членови. Наведената состојба во 2018 година е надмината;
- во текот на 2017 година од страна на Владата на Република Македонија донесени се повеќе решенија за разрешување и решенија за именување на членовите на Управниот одбор, при што во одредени периоди навремено не се донесени решенија за нови именувања, што влијае работењето на Управниот одбор да не е секогаш во полн состав, односно во постапката на одлучување да не се присутни најмалку половина од законски определениот број на членови. Во периодот на вршење на ревизијата презентирани се акти донесени од страна на Владата на Република Македонија од 2018 година, со кои наведената состојба е надмината;
- од страна на Владата на Република Македонија во 2017 година донесени се две Решенија за именување на вршител на должност член на Управен одбор, кое звање не е определено со законската и подзаконската регулатива со која се уредуваат надлежностите и работењето на Управниот одбор;
- првата конститутивна седница на ново избраните членови во 2017 година е свикана од страна на адвокатско друштво, по Одлука од Владата на Република Македонија. На ревизијата не е презентиран валиден записник од одржаната конститутивна седница на ново избраните членови, освен презентираната работна верзија од Записникот од ден 05.08.2017 година, кој не е потпишан од присутните членови, нема печат и не е архивиран во АСИПИРМ. Ваквиот начин на одржување на конститутивна седница на Управниот одбор, не е согласно член 3 од Деловникот за работа на Управниот одбор на АСИПИРМ во кој е определено дека *.....„Конститутивната седница ја свикнува претходниот претседател на Управниот одбор“.....*, што има влијание на начинот на конституирање на Управниот одбор и изборот на претседател на истиот.

Наведените состојби упатуваат дека работењето на Управниот одбор на АСИПИРМ не е целосно во согласност со законските и подзаконските акти со кои се уредува неговата работа и имаат влијание на валидноста и квалитетот на работата на Управниот одбор, донесените одлуки од негова страна, како и на начинот на конституирањето на неговиот состав.

¹¹ архивиран под број 01-1756/1 од 09.08.2012 година

Во прилог на забелешките доставен е уште еден Записник од првата конститутивна седница на Управниот одбор на АСИПИРМ, кој содржи печат и е архивски заведен во АСИПИРМ¹², но не е потпишан од присутни членови. Исто така во делот на доставениот Записник во прилог на забелешките се наведува бројот на присутни членови кој е различен од бројот на членови наведени во останатите делови од истиот.

Препорака:

Надлежните органи за раководење и управување во соработка со Владата на Република Македонија активностите на именување на преседател и членови на Управниот одбор и одржување на конститутивна седница на Управниот одбор, да ги врши согласно законската регулатива.

4.2.4. Со увид во начинот на водење и чување на персоналните досиеа на ЕП ревизијата го констатира следното:

- досиеата содржат обемна документација создадена во долг временски период почнувајќи од 2008 година од кога е отпочнато нивното ангажирање и во континуитет заклучно со 30.06.2017 година и
- не е извршено целосно разграничување на целокупната документација и тоа која е од траен и документација од тековен карактер.

Наведената состојба не е во согласност со член 3 алинеја 8 и 14 од Законот за архивски материјал и член 23, 26, 30 и 33 од Уредбата за канцелариско и архивско работење што влијае на начинот на заштитата на архивскиот материјал и постои можност истиот да биде отуѓен, оштетен или уништен.

Препорака:

Раководното лице да преземе мерки и активности со кои ќе се обезбеди разграничување на целокупната документација од траен и тековен карактер.

4.2.5. Со увид во досиеата од спроведените внатрешни ревизии од независното Одделение за внатрешна ревизија во АСИПИРМ, ревизијата го констатира следното:

- од вкупно тројца вработени во одделението, едно лице е помлад соработник - ревизор на обука од септември 2014 година кое до периодот на вршење на ревизијата не е назначено за внатрешен ревизор, што не е согласно член 36 став 5 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола во кој е определено дека по истекот на периодот од две години, ревизорот на обука се назначува за внатрешен ревизор;
- освен изготвениот Конечен извештај, не се изготвува Нацрт извештај и Претходен извештај, што не е согласно член 13 став 8 од Правилникот за начинот на извршување на внатрешната ревизија и начинот на известување

¹² под број 02-1363/1 од 23.08.2017 година,

за ревизијата, во кој е уредено дека изготвувањето на извештајот поминува низ три фази, со изготвување на нацрт извештај, претходен извештај и конечен извештај.

Наведените состојби влијаат на квалитетот на вршењето на внатрешната ревизија и не оставаат можност за доставување на забелешки од ревидираните организациони делови на АСИПИРМ.

Препорака:

Надлежните органи за раководење и управување да преземат активности за:

- назначување на вработениот помлад соработник - ревизор на обука во внатрешен ревизор и
- изработка на нацрт и претходен извештај од извршените ревизии од страна на внатрешните ревизори.

4.2.6. На ден 10.02.2016 година донесен е Правилник за работата на економските промотори во странство и за утврдување на плати, додатоци на плати и надомести по утврдени трошоци за економските промотори во АСИПИРМ, кој е изменет и дополнет на 31.03.2016 година.

Со увид во одредбите од правилникот и презентираната документација поврзана со работата на ЕП, ревизијата ги утврди подолу наведените состојби и тоа:

- Правилникот не содржи конкретни одредби за вршење на верификација со потпис на сите доставени сметки и фактури кон месечните финансиски извештаи од ЕП, кои во пракса се проверуваат од страна на вработените лица во АСИПИРМ, без потпис од извршена проверка. Постапката на проверка со комплетирање на сите прилози кон месечните финансиски извештаи, кај дел од ЕП се спроведува подолг временски период, проследена е со преписки и барања по електронска пошта за доставување на соодветна документација од страна на ЕП, што доведува до пролонгирање на периодот на проверка, признавање и ненавремена сметководствена евиденција на документацијата со која се раздолжуваат примените аванси;
- во член 13 од Правилникот е определено дека ЕП се должни до АСИПИРМ да доставуваат седмични извештаи (потпишани и скенирани, секој понеделник за работата од претходната недела) во наративна форма и да ги наведат сите реализирани активности битни за давање на целосна слика на извршените задачи. На ревизијата не се презентирани седмични извештаи доставени од ЕП до АСИПИРМ, а исто така не се презентирани докази за нивно доставување и во претходни години;
- во член 61 од Правилникот е дадено дискреционо право директорот на АСИПИРМ да одлучува по барања на ЕП за надомест на трошоци, кои не се опфатени во овој правилник, доколку оцени дека барањето е оправдано, со донесување на Решение;
- не е изменет и дополнет член 41 став 2 од Правилникот согласно Решението донесено во 2015 година од страна на министерот за надворешни работи, со

кое се определени износите за висината на надоместокот за изнајмување на стан во градовите во кои Република Македонија нема ДКП-а.

Поради горенаведеното ревизијата не е во можност да ги потврди во целост износите на материјални трошоци на ЕП искажани во сметководствената евиденција врз основа на одредбите од наведениот правилник, што создава ризик од законското и наменско користење на искажаните расходи во финансиските извештаи за 2017 година.

Препорака:

Надлежните органи за раководење и управување да преземат мерки и активности за:

- контролата на документација да се врши со верификација со потпис од страна на лицата задолжени за истата, на сите доставени сметки и фактури кон месечните финансиски извештаи од ЕП;
- почитување на одредбите од правилникот за доставување на седмични извештаи од страна на ЕП;
- да се изврши усогласување на правилникот за работата на економските промотори со Решението донесено од министерот за надворешни работи од 2015 година, во делот на висината на надоместокот за изнајмување на стан во градовите во кои Република Македонија нема ДКП-а.

4.2.7. Во однос на следење и евакуацијата на квалитетот на работата на економските промотори, ревизијата ги констатира следните состојби:

- во септември 2013 година донесен е Правилник за утврдување на начинот и постапката за оценување на работата на ЕП, по кој не е постапувано;
- Директорот на ден 14.03.2014 година донел Решение за формирање Комисија за подготовка на внатрешните акти за следење, контрола, евакуација и оценување на работата на ЕП и за исплата на плати и други надоместоци за работа во странство, кое е поништено со Решение донесено на 10.10.2014 година, со кое формирана е Комисија за подготвување на нов Правилник за оценување на работата на ЕП, но истиот не е изработен и донесен;
- во текот на 2016 година донесен е Правилник за работа на ЕП во странство и за утврдување на плати, додатоци на плати и надомести. Во член 15 од наведениот правилник, е определено дека редовноста на доставување на податоците и извештаите дефинирани во членовите 12, 13, 14 од Правилникот претставува основа за следење и евакуација на квалитетот на работата на ЕП, која постапката не е спроведена од периодот на неговото донесување до денот на вршење на ревизијата.

Наведените состојби имаат влијание врз начинот на следење и евакуацијата на квалитетот на работата на економските промотори.

Препорака:

Надлежните органи за раководење и управување да преземат мерки и активности за следење и евакуација на квалитетот на работата на ЕП.

4.2.8. Со одредбите од Законот за основање на АСИПИРМ и статутот е определено АСИПИРМ да изговува Годишна програма за работа и Годишен финансиски план. Со увид во Програмата за работа и Годишниот финансиски план за 2017 година, ревизијата ги утврди подолу наведените состојби:

- годишната програма за работа не содржи износ на финансиски средства за реализација на сите предвидените активности, што не е согласно член 9 од Статутот, во кој е определено дека „Годишната програма за работа ги содржи задачите, динамиката на остварување на тие задачи, мерките и активностите, носителите на обврските и средствата за реализација на предвидените активности“;
- со измената и дополнувањето во Буџетот на Република Македонија во месец август 2017 година, буџетот на АСИПИРМ е намален за 45,46%, по што не е извршена навремена измена и дополнување на Програмата за работа и Финансискиот план за 2017 година. Постапката за изменување и дополнување на Програмата за работа и финансискиот план на АСИПИРМ за 2017 година е отпочната на 15.11.2017 година, завршена на 28.12.2017 година, кога Управниот одбор истите ги усвоил, без согласност од Владата на Република Македонија, што не е согласно член 14 од Законот за основање на АСИПИРМ.

Наведените состојби влијаат на навремено обезбедување на финансиски податоци како основ за донесување на соодветни одлуки од страна на органите на управување и раководење на АСИПИРМ и од страна на Владата на Република Македонија.

Препорака:

Раководното лице на АСИПИРМ да преземе мерки и активности со кои ќе се обезбеди годишната програма за работа да содржи износи на финансиски средствата планирани за реализација на сите предвидените активности и навремено усогласување на истата со измените на Буџетот на Република Македонија, како и обезбедување согласност од Владата на Република Македонија.

4.3. Финансиски извештаи

4.3.1. За уредување на државната помош во АСИПИРМ е донесен Правилник за контрола, оценување и следење на државната помош на 26.09.2014 година и Упатство за архивирање и чување на документацијата од областа на државната помош на 31.12.2013 година.

Во известувачкиот период АСИПИРМ исплатила вкупен износ на државна помош од 58.815 илјади денари, врз основа на склучен договор за доделување на државна помош во 2012 година и анекс кон договорот склучен во 2017 година на едно друштво во вид на ослободување од плаќање на педесет проценти (50%) од задолжителните социјални придонеси, како што е утврдено во Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување од платите на вработените за период од 10 години. Исплатата е врз основа на три доставени барања од

**АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ - СМЕТКАТА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ 637
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

страна на друштвото и тоа за три квартали од 2016 година во износ од: 18.385 илјади денари за втор квартал, 18.080 илјади денари за трет квартал и 22.350 илјади денари за четврт квартал.

Со увид во одредбите од склучениот договор и анекс кон договорот, наведените интерни акти, доставените барања за исплата на државна помош и приложената документација, ревизијата ги утврди подолу наведените состојби и тоа:

- до АСИПИРМ не се доставени копии од официјалните месечни пресметки за исплата на бруто плата за вработените во друштвото, за сите вработени, по истекот на секој календарски квартал, што не е согласно член 3 точка 3.6 став 2 од договорот;
- во исплатениот вкупен износ на државна помош на крајот на 2017 година вклучени се месеците од април до месец декември 2016 година, како и износи за корекции на платите за одредени месеци од 2015 и 2016 година за кои се пресметани камати за задоцнето плаќање на декларациите од УЈП, но каматите не се вклучени во државната помош. Наведената состојба упатува на признавање и исплата на државна помош на друштво кое не врши навремена исплата на сите социјални придонеси согласно Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување односно склучениот договор;
- не се врши архивирање на целокупната примена документација за исплата на државна помош доставена од друштвото приматал-корисник на истата, што не е согласно одредбите од Упатството за архивирање и чување на документацијата од областа на државна помош¹³. Отсуството на податоци за датата на прием на доставената документација не овозможува потврдување дека целосно се постапува согласно процедурата за прием, разгледување и одлучување во однос на барањата за исплата на државна помош опишана во глава II од Правилникот за контрола, оценување и следење на државната помош и неможност од потврдување дека од страна на примателот на државна помош навремено е доставена комплетна и веродостојна документација;
- постапувајќи по точка 7 од Правилникот, раководителот на одделението за внатрешна ревизија го има потпишано заклучокот за извршената проверка на комплетноста, соодветноста и веродостојноста од сметководствен аспект на доставената документација по барањето за исплата на државна помош. Учесството на внатрешната ревизија во контролата на документацијата на државната помош не е согласно член 33 став 4 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола во кој е определено дека „...раководителот на единицата за внатрешна ревизија не треба да извршува задачи во субјектот што не произлегуваат од функцијата на внатрешната ревизија“;
- исплатата на државната помош се врши согласно точка 8 од Правилникот, односно целокупната документација се проследува до директорот, кој

¹³ број 02-3693/1 од 31.12.2013 година

донесува Решение за прифаќање на државната помош, а потоа Управниот одбор го потврдува решението од директорот со донесување на Одлука за потврдување на решението за прифаќање на барањето за исплата на државна помош. Ваквиот начин на пропишување и одлучување за исплата на државна помош не е во согласност со член 11 точка 4 од Законот за основање на АСПИРМ и точка 9 став 2 од Правилникот, со кои е утврдено дека директорот ги имплементира односно ги извршува и спроведува одлуките на Управниот одбор;

- Правилникот не определува вршење контрола со верификација со потпис на целокупната добиена документација и не предвидува вршење на документирање на извршена споредба и контрола на сите документи добиени од АВРМ, УЈП, изводите од комерцијалните банки поврзани со вработените во друштвото за периодот за кој се исплатува државната помош. Имено, постапувајќи по Правилникот се врши потпишување само на изготвените заклучоци за извршената проверка на комплетноста и соодветноста на доставената документација донесени од определените сектори и одделенија;
- не е извршено усогласување на Правилникот од 26.09.2014 со Правилникот за организација и Правилникот за систематизација на работните места во АСИПИРМ донесени на 01.06.2015 година и нивните измени и дополнувања во 2016 година, со кој се менува називите и надлежностите на Секторот за државна помош и на одделенијата во состав на истиот;
- не целосно се постапува согласно точка 22 од Правилникот од страна на секторот надлежен за следење на државната помош, односно до 31 јули 2017 година не се направени тригодишни проекции на обврските за исплата на државната помош која треба да ја исплати АСИПИРМ на правните лица по склучените договори за доделување на државна помош.

Наведените состојби не се во согласност со член 12 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и имаат влијание на веродостојноста на документацијата врз основа на која е врши исплатата на расходите на државната помош искажани во Билансот на приходи и расходи за 2017 година.

Препорака:

Надлежните органи за раководење и управување на АСИПИРМ да преземат мерки и активности со кои ќе се пристапи кон:

- доставување на целокупната документација за исплата на државната помош согласно склучените договори;
- вршење архивирање на целокупната примена поткрепувачка документација која е основ за исплата на државна помош;
- изземање на внатрешната ревизија од учеството во контролата на документацијата за исплата на државната помош;
- усогласување на одредбите од Правилникот за контрола, оценување и следење на државната помош со одредбите од Правилникот за

**АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ - СМЕТКАТА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ 637
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

систематизација и Правилникот за организација на АСИПИРМ- со Статутот на АСИПИРМ и со Законот за основање на АСИПИРМ.

4.3.2. Со извршениот увид во сметководствената евиденција на постојаните средства и документацијата од извршениот попис на средствата и изворите на средствата, со состојба на ден 31.12.2017 година, ревизијата го утврди следново:

- одлуката за усвојување на Извештајот од извршениот попис на АСИПИРМ за 2017 година¹⁴ и Одлуката за прифаќање на отписот на побарувањата и обврските¹⁵ по попис, Управниот одбор ги донел со задоцнување од 18 дена од законски утврдениот рок за нивно донесување, определен во член 30 од Правилникот за сметководство за буџети и буџетски корисници;
- не се презентирани посебни пописни листи за извршен попис во 2017 година на нематеријалните средства, градежните објекти и паричните средства на сметката и благајната, како основ за потврдување на наведените податоци за истите содржани во извештајот од извршениот попис;
- не е презентирана документација за извршено усогласување на состојбата утврдена со извршениот физички попис на средствата и нивните извори со состојбата во сметководствената евиденција на 31.12.2017 година;
- во пописните листи од извршениот попис на опремата по локации се врши збирно искажување на количина на ист вид на опрема, без податок за износот на нивната вредноста, без податоци за инвентарни броеви и истите не се потпишани до страна на членовите на пописната комисија;
- на ревизијата не и беше презентирана документација за извршен попис по лица кои согласно издадените реверси материјално се задолжени за дел од опремата и не е извршено усогласување помеѓу податоците од материјалната евиденција на опремата со податоците од изготвени реверси/приемници со кои вработените се задолжуваат/раздолжуваат.

Ревизијата посочува дека на ден 12.02.2018 година изработено е Дополнување на Извештајот од извршениот попис во кое е наведено дека опремата со која било задолжено претходното одговорно лице на АСИПИРМ и која со Известувањето од 12.07.2017 година е побарана да биде вратено најдоцна до 31.07.2017 година, сеуште не е реализирано;

- не е извршен попис на опремата која се наоѓа во просториите на ДКП-та кои економските промотори ги користеле, бидејќи не се изготвени посебни пописни листи од секое ДКП за опремата сопственост на АСИПИРМ, а која во периодот на вршење на пописот се наоѓа во просториите на ДКП-та, што не е согласно член 32 од Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници. Презентирана е пописна листа со назив „Промотори – збирно” во која е искажана збирна количина на опремата, без вредност и без наведување на локација на која истата се наоѓа, без име и презиме на економскиот промотор задолжен со истата;

¹⁴ Број 02-210/5 од 26.02.2017 година

¹⁵ Број 02-210/6 од 26.02.2017 година

- извештајот од извршениот попис не содржи податоци за извршен попис на ситниот инвентар во употреба, освен што е презентиран документ насловен „пописна листа на ситен инвентар на 31.12.2017 година“, кој не ги содржи потребните податоците за извршен физички попис, односно истиот содржи исти податоци како што се податоците, прегледите од материјалната евиденција;
- во материјалната евиденција која е основ за пресметка и евиденција на амортизацијата, не е извршено разграничување на средствата кои се опрема од средствата кои се ситен инвентар во употреба;
- не е извршен попис на побарувањата и обврските спрема вработените со утврдување на нивната старосна структура и правниот основ.

Горенаведените состојби не се во согласност со член 21 од Законот за сметководството за буџетите и буџетски корисници и Правилникот за сметководството за буџетите и буџетски корисници (од член 29 до 35), со што постои ризик од неможност за потврдување на реалноста и објективноста на искажаните износи на средствата и обврските искажани во деловните книги и Билансот на состојбата за 2017 година.

Препорака:

Од страна на одговорните лица во АСИПИРМ да се преземат следниве мерки и активности:

- навремено усвојување на Извештајот од извршениот попис од страна на Управниот одбор;
- изработка на посебни пописни листи за извршен физички попис на градежни објекти, нематеријални средства и парични средства на сметката и благајната;
- вршење усогласување на состојбата од извршениот физичкиот попис на средствата и нивните извори со состојбата на истите искажана во сметководствената евиденција на 31.12;
- пописните листи да содржат поедначени податоци за вид, вредност и инвентарен број за секое средство и да бидат потпишани од страна на членовите на пописната комисија;
- вршење попис по лица задолжени за дел од опремата и усогласување на податоците од материјалната евиденција со издадените реверси/приемници за задолжена/раздолжена опрема;
- утврдување на количината и вредноста на опремата која локациски се наоѓа во ДКП-та, а е во сопственост на АСИПИРМ, со состојба на 31.12;
- вршење физички попис на ситниот инвентар во употреба и вршење разграничување на истиот од евиденцијата на постојаните средства;
- извршување на попис на побарувањата и обврските спрема вработените со утврдување на нивната старосна структура и нивниот правен основ.

4.3.3. Во член 36 од Правилникот за работа на економските промотори во странство и за утврдување на плати, додатоци на плати и надомести по утврдени трошоци за економските промотори во АСИПИРМ, е определено дека „на ЕП им

следуваат надомести за определени материјални трошоци“ за што добиваат аванси кои се исплатуваат на нивните трансакциски сметки отворени во комерцијална банка.

Со увид во одредбите од правилникот, евиденцијата во деловните книги и поткрепувачката документација во прилог на исплатените и оправданите аванси, ревизијата ги утврди подолу наведените состојби:

- воспоставена е пракса на сите ЕП да се врши исплата на аванси за материјални трошоци иако истите до денот на исплата не се раздолжени со претходно земените аванси, што не е согласно член 14 од Правилникот, во кој е определено дека ЕП се обврзани најдоцна седум дена по добивањето на банкарскиот извод да достават финансиски извештај за изминатиот месец по електронска пошта и сметки и фактури во оригинал во седиштето на АСИПИРМ, а доколку не достават финансиски извештај во предвидениот рок и не ги приложи сметките и фактурите, Секторот за финансиски прашања не е должен да постапи согласно планираниот месечен буџет на промоторите и нема обврска да префрли авансни средства на име „оперативни трошоци“ за наредниот месец;
- не е презентирани акт за извршено усогласување на износите на искажаните салда на 31.12.2017 година по основ на нераздолжени аванси од страна на ЕП искажани во деловните книги, салдата во финансискиот извештај на секој ЕП и салдата на банкарскиот извод од нивните трансакциски сметки;
- во месец март 2017 година од директорот до четиринаесет ЕП доставени се писмени опомена пред тужба за износот на не раздолжени аванси за оперативни трошоци до 31.01.2017 година и за нераздолжената опремата со која е задолжен секој ЕП. Утужени се четири економски промотори за не вратени односно неоправдани земени аванси во вкупен износ од 1.214 илјади денари. Исто така изготвувани се повеќе поединечни книговодствени записници за спроведување на усогласување со секој економски промотор, во кои е наведена состојбата според податоците од банкарскиот извод (трансакциската сметка по промотор) и побарувања од ЕП според евиденција во деловните книги на определена дата (и од претходни години), но не сите записници се признаени и потпишани од страна на сите ЕП;
- не се преземени мерки и активности за навремено раздолжување и затварање на отворените 34 трансакциски сметки за 34 ЕП кои се однесуваат на 14 ЕП ангажирани во претходни години како и на 20 реизбрани ЕП во 2017 година, со мандат до 30.06.2017 година, поради што до крајот на 2017 и во 2018 година се плаќаат трошоци за камати.

Во текот на вршење на ревизијата АСИПИРМ на ден 27.06.2018 година до банката во која се отворени трансакциски потсметки достави барање за затварање на 32 потсметки за 32 ЕП, за што не се презентирани акти дали истите се затворени;

- за првиот квартал од 2017 година од страна на ЕП не се доставени тримесечни финансиски планови најдоцна десет дена пред почетокот на кварталот на кој што се однесуваат, а се вршени исплати на аванси и во овој квартал иако ЕП се упатени во странство од месец 04.2017 година.

Наведените состојби не се во согласност со член 12 од Законот за сметководството за буџетите и буџетски корисници и член 37-в од Законот за буџетите и влијаат не можност од потврдување на реалноста и објективноста на искажаните побарувања од вработените, како и постои ризик од наменско трошење на земените аванси за материјални трошоци.

Истакнуваме дека поради не навременото утужување на сите ЕП кои не ги вратиле и кои не се раздолжиле со земените аванси постои ризик од неможност на наплата на овие парични средства, бидејќи дел од ЕП се вработени во АСИПИРМ заклучно со 30.06.2017 година, а на дел од нив им престанал работниот однос во претходниот период.

Препорака:

Раководното лице да продолжи со отпочнатите активности за затварање на трансакциските сметки на ЕП, како и да преземе мерки и активности за целосна наплата на побарувањата од ЕП.

Основ за изразување на мислење

Вкупен ефект од изнесените наоди, кои се основ за изразување мислење, во точките 4.2 до 4.3 е: не овозможен пристап во CRM-ASIPIRM системот; постои отсуство на јасно и прецизно определување на работите на директорот со усогласување на Статутот и Законот за основање на АСИПИРМ, не обезбедување на целосни податоци за стратешко планирање и транспарентност во работењето; вршење избор на заменик претседател на Управен одбор и исплата на надомест која функција не е предвидена во законската и подзаконската регулатива, недоследности во начинот на одржување на конститутивната седница и изборот на нови членови на Управниот одбор; отсуство на целосно уредување и прецизирање на сите потребни прашања поврзани со работењето на економските промотори; отсуство на спроведување на следење и евакуација на квалитетот на работата на економските промотори; не навремено преземање на мерки и активности за наплата на средства по основ на активирање на договорна казна заради не реализирани договорни обврски од страна на корисник на државна помош; ненавремено располагање со сите потребни податоци за доделена државна помош кај сите надлежни институции вклучени во постапката на доделување, следење и контрола на државната помош; отсуство на сите потребните податоци во Годишната програма на АСИПИРМ за 2017 година, не навремена измена и дополнување на Програмата за работа и Финансискиот план со ребалансот на Буџетот на Република Македонија од август 2017 година и не обезбедена согласност од Владата на Република Македонија; необезбедена целосна поткрепувачка документација согласно склучените договори за исплатените парични средства за државна помош, нецелосно вршење на попис на средствата и

изворите на средства и неправилности поврзани со начинот на евиденција, исплата, признавање, контрола и враќање на исплатените аванси на економските промотори за материјални трошоци.

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 4.3. финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија Скопје на ден 31 декември 2017 година како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките 4.2., активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија Скопје не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

6.1. Во член 43 од Правилникот за работа на економските промотори во странство и за утврдување на плати, додатоци на плати и надоместоци по утврдени трошоци за економските промотори во АСИПИРМ, е определено дека трошоците поврзани со селидба на ЕП се надоместуваат согласно Уредбата за издатоците за службени патувања и селидби во странство што на органите на управата им се признаваат во тековни трошоци, а максималниот износ на овие трошоци и видот на транспортот се утврдуваат врз основа на Решение на Директорот на Агенцијата, по доставено барање со спецификација од страна на ЕП.

За таа цел АСИПИРМ во 2016 година, учествувала во групна јавна набавка спроведена од МНР по која е склучен договор помеѓу АСИПИРМ, МНР и економскиот оператор, кој е целосно реализиран само од страна на МНР.

Поради потребата од селење на ЕП поради групното истекување на договорите за работа заклучно со 30.06.2017 година, во текот на месец јуни 2017 година АСИПИРМ спровела нова постапка за јавна набавка за наведените услуги.

Со увид во документацијата од спроведената постапка ревизијата утврди одредени неправилности во тендерската документација кои доведуваат до ограничување на конкуренцијата меѓу економските оператори и битни повреди на законот, односно неиспочитување на член 2 и 210 алинеја 3 од ЗЈН, и тоа:

- изготвена е тендерска документација со прилог техничка спецификација со

релации, но без да е прецизиран бројот на економските промотори и земјите во кои се упатени;

- во тендерската документација наведено е дека предметната набавка е за потребите на АСИПИРМ на релација од Република Македонија во странство и од странство во Република Македонија, а притоа имајќи во предвид дека сите промотори веќе се во странство и услугата всушност треба да е прецизирана за селидбени и службени предмети од странство во Република Македонија;
- во тендерска документација не е наведено дека ќе се извршат услуги до износот на обезбедените средства определени со одлуката за јавна набавка од страна на АСИПИРМ.

Наведените неправилности исто така се констатирани и од страна на Комисијата за јавна набавка која дала предлог за поништување на постапката врз основа на член 169 став 1 алинеја 9, согласно кој договорниот орган не може да изврши избор на најповолна понуда поради битни повреди на законот согласно со членот 2 и член 210 алинеја 3 од Законот за јавни набавки, односно тендерската документација на постапката за доделување на договор за јавна набавка не е во согласност со овој закон и довела или можела да доведе до дискриминација на економските оператори или ограничување на пазарната конкуренција. Исто така ревизијата истакнува дека одлуката за поништување на постапката е донесена во ноември 2017 година, што не е во согласност со член 162 став 2 од Закон за јавни набавки според кој договорниот орган е должен да донесе одлука за избор или за поништување на постапката во рок кој не е подолг од рокот за поднесување на понудите, односно пријавите за учество во конкретната постапка, сметајќи од денот определен како краен рок за поднесување на понудите, односно пријавите за учество.

Неспроведувањето на постапка за селидба и транспортот на економските промотори во 2017 година, неискажаните обврски во деловните книги по основ на примени барања од ЕП за надомест на селидбени трошоци во 2017 година, а кои им следуваат по член 43 од Правилникот, упатува на можноста своето право ЕП да го остварат по судски пат.

Во периодот на вршење на ревизијата, презентирани се и барања за вршење на транспорт на ствари од ЕП, примени во 2018 година.

Од страна на АСИПИРМ на ревизијата и беше доставена одлука за спроведување на јавна набавка за транспортни и шпедитерски услуги бр. 02-1298/2 од 27.09.2018 година.

- 6.2. Во член 13 став 1 алинеја 4 од Законот за основање на АСИПИРМ е определено дека со Статутот на АСИПИРМ особено се регулираат внатрешна, регионална и можна меѓународна организација на АСИПИРМ, а за истото во член 1 од Статутот е наведено дека *“... со Статутот се регулираат ... внатрешна, регионална и можна меѓународна организација на Агенцијата”* без допрецизирање и конкретно наведување на регионална и меѓународна организациска поставеност во истиот. Организациската поставеност на АСИПИРМ е утврдена со Правилникот за организација на работните места во АСИПИРМ, со кој

секторите и одделенија во нивен состав не се регионално, односно меѓународно поставени. Поради веројатноста во иден период во АСИПИРМ повторно да се вработат и упатат во странство ЕП, потребно е надлежните органи на управување и раководење да ја преиспитат дадената можност на споменатиот начин на организациска поставеност определена во законот и статутот.

6.3. Врз основа на член 31 од Уредбата за канцелариско и архивско работење, во текот на 2018 година формирана е Комисија за евидентирање на архивски материјал од 2017 година. Со извршениот попис и опис на истиот, при одбирање на архивскиот материјал со трајна вредност, комисијата констатирала одредени пропусти и недоследности, и тоа во делот на:

- одредување на рокот на важност на документите кое треба да биде согласно Планот на архивски знаци, Листата на архивски материјал и Листата на документарен материјал со рокови за негово чување;
- архивски материјал заведен како документарен материјал со важност од една година,
- заверени фотокопии без печат со рок на важност,
- решенија кои не се заведени во деловодник, документи кои се заведени во електронскиот деловодник, но не постојат во хартиена форма.

Утврдените состојби упатуваат дека е потребно подобрување на архивското и канцелариското работење во АСИПИРМ, со цел поголема заштита на целокупниот архивски материјал.

6.4. Од страна на друштво примател - корисник на ТИРЗ, не се реализирани договорните обврски определени во член 5 став 1 од склучениот договор за доделување на државна помош од 18.08.2011 година, од причини што не вработило најмалку 100 државјани на Република Македонија најдоцна до 31.12.2014 година и дополнително да одржува просечен број на минимум 100 вработени, најмалку во период од пет години, односно до 31.12.2019 година. Не почитувањето на наведениот член од договорот отпочнало од 2014 година поради што друштвото заклучно со 31.12.2014 година, а согласно одредбите од договорот, имало обврска да исплати договорна казна од 37 илјади евра во денарска противвредност со казнена камата. Врз основа на донесена правосилна и извршна судска пресуда¹⁶ на ден 27.02.2017 година наведениот износ е наплатен односно во Буџетот на Република Македонија е уплатен вкупен износ од 2.755 илјади денари.

Исто така и во наредните последователни години, друштвото продолжило да не постапува по наведениот член од договорот по кој основ, а согласно одредбите од договорот, друштвото има обврска да плати основен долг во вкупен износ од 157 илјади евра во денарска противвредност, зголемена за законска казнена

¹⁶ од Основен суд Скопје II Скопје од ден 09.05.2016 година број 5 TC-122/16 која со писмо е доставена до АСИПИРМ од Државно правобранителство на Република Македонија. Писмото за доставување пресуда е архивирано во АСИПИРМ под број 09-218/7 од 04.11.2016 година

камата, и тоа 64 илјади евра за 2015 година и 93 илјади денари за 2016 година. Во Годишниот извештај за доделување на државна помош за 2017 година на АСИПИРМ, за ова друштво е наведено дека во претходни години (од 2011 година до 2014 година) искоростило интензитет на помош од 13,75% од аспект на даночни и царински ослободувања.

На 13.02.2018 година Владата на Република Македонија ја задолжила АСИПИРМ да преземе активности за вонсудска наплата на договорната казна од 157 илјади денари од друштвото или да се отпочне постапка пред надлежен суд. До периодот на вршење на ревизијата, од страна на АСИПИРМ не се донесени акти за отпочнување на една од наведените активности.

Ревизијата истакнува дека со допис од 12.02.2017 година, од страна на друштво (кое е со друг назив од називот на друштвото со кое е склучен договорот за доделување на државна помош во 2011 година) до АСИПИРМ доставено е известување за настаната промена на називот на друштвото. Одговорното лице на АСИПИРМ постапувајќи по обврската да ја известува КЗК за секоја промена на постојната државна помош, освен промените кои се од формално-административна природа, на ден 26.02.2018 година до КЗК доставила писмено барање на мислење дали поради промената на називот на друштвото потребно е склучување на Анекс кон договорот за доделување на државна помош или промена е од формално административна природа, која постапка сеуште е во тек.

Од страна на друштво со друг назив, до АСИПИРМ е доставен втор допис на 22.02.2018 година¹⁷ со кој истото предлага плаќањето на обврската од 157 илјади евра да е на 10 рати, почнувајќи од март заклучно со декември 2018 година и склучување на меморандум. Повторно, иницијатива од страна на истото друштво за потишување на Анекс договор и решавање на останати прашања е наведена во дописот доставен до АСИПИРМ од 26.07.2018 година¹⁸, но постапката на одлучување и понатамошно постапување по истите во АСИПИРМ е во тек.

Не навременото преземање на соодветни мерки и активности за пресметување на износот на договорна казна и известување до сите надлежни институции, за непостапување согласно склучениот договор за државна помош, влијае на пролонгирање на периодот на вршење на наплата на долгот, а со тоа и создавање можност за не навремен прилив на парични средства во Буџетот на Република Македонија по наведениот основ, како и постоење ризик истиот да не биде наплатен.

Во прилог на забелешките доставена е тужба од 28.11.2018 година која е поднесена од страна на Државното правобранителство на Република Македонија до Основен суд Скопје 2 Скопје за наплата на договорна казна во вкупен износ од 157 илјади евра.

¹⁷ архивирна во АСИПИРМ под број 09-198/1 од 23.02.2018 година

¹⁸ архивиран во АСИПИРМ под број 03-1186/1 од 27.07.2018 година

- 6.5. АСИПИРМ во име на Владата на Република Македонија, како давател на државна помош, склучила договор за доделување на државна помош во ТИРЗ „Штип“ на 09.08.2012 година и Анекс кон договорот склучен на 26.12.2017 година. Со увид во одредбите од склучениот договор, анексот кон договоротво - интерната евиденција за следење на реализацијата на склучените договори за државна помош до 2017 година воспоставена од страна на АСИПИРМ, како и другата презентирана документација, ревизијата ги утврди подолу наведените состојби:
- друштвото до АСИПИРМ на ден 17.11.2015 година доставило писмено барање за продолжување за два месеци на временската рамка за затварање на инвестицискиот проект односно наместо до 31.10.2015 година како што е определено во склучениот договор, затварањето на инвестицискиот проект да е до 31.12.2015 година. Исто така друштвото на 21.03.2016 година до АСИПИРМ доставило писмено барање за одобрување на дополнителна инвестиција како оправдани инвестициски трошоци со право за државна помош во износ од 17.685 илјади евра, кој е поголем од определениот износ во договорот од 16.000 илјади евра. АСИПИРМ побарало мислења од КЗК, а согласно последното добиено мислење од 31.05.2015 година, КЗК наведува дека АСИПИРМ при пресметката на интензитетот на државната помош да постапува согласно одредбите од склучениот договор. На ден 10.06.2016 година АСИПИРМ до Владата на Република Македонија доставила Информација за барањата на друштвото корисник на ТИРЗ „Штип“ поврзани со одобрување на дополнителната инвестиција како оправдани инвестициски трошоци со право за користење на државна помош, по која Владата на Република Македонија не се произнела;
 - АСИПИРМ на ден 21.10.2016 година од друштвото примила писмено барање за потврдување на реализираните вкупни износи на оправдани инвестициски трошоци за целиот период на инвестирање заклучно со 31.10.2015 година, со наведување на апсолутен и дисконтиран годишен износ на инвестиции, добиени со користење на дисконтна стапка определена во договорот. Во барањето се наведува дека доколку во рок од 5 работни дена АСИПИРМ не одговори на барањето, друштвото ќе смета дека наведените вкупни износи на оправдани инвестициски трошоци се прифаќаат. Заради произнесување по барањето АСИПИРМ на 16.11.2017 година, писмено се обратила до КЗК за барање мислење, кое е добиено на 21.11.2017 година. Во даденото мислење, од страна на КЗК е наведено дека „износот на Дисконтната стапка од 11,24% утврден во точка 6.1 од склучениот Договор за доделување на државна помош не е во согласност со Методологијата за референтна и дисконтна стапка на Европската комисија (2008/Ц(С) 14/02) и член 3 став 11 и 12 и член 4 од Уредбата за условите и постапката за доделување на регионална помош и Методологијата за референтна и дисконтна стапка на Европската комисија (2008/Ц(С) 14/02)*. До периодот на вршење на ревизијата освен даденото мислење, КЗК не донела соодветен правен акт, иако согласно член 10 од

Законот за контрола на државната помош е надлежна за вршење оцена и надзор на секој облик на државна помош.

На ден 14.08.2018 година АСИПИРМ до Владата на Република Македонија повторно доставила Информација за барањата на друштвото по која на ден 12.09.2018 година во АСИПИРМ е примено мислење од Министерството за финансии. Мислењето од наведеното министерство е адресирано до Владата на Република Македонија-Генерален секретаријат и во истото наведува дека во извештајот од Комисијата за економски систем и тековна економска политика од 22.07.2016 година е утврдено „...да не се одобрува дополнителна парична помош со оглед на тоа дека Владата на Република Македонија ја имала реализирано целокупната државна помош утврдена со договорот и дека не постои дополнителна обврска за државата за државна помош доколку постојат дополнителни инвестициски трошоци. Во Информацијата се наведува и дека доколку се прифатат инвестициските трошоци во висина од 21.110 илјади евра до 31.10.2015 година, тоа би довело до дополнителни буџетски средства за државна помош во висина од 2.555 илјади евра. Исто така, а во врска со барањето на друштвото, како и одредени дискутабилни одредби од договорот, по повеќе наврати било побарано мислење од КЗК“. Во мислењето од Министерството за финансии се укажува „да се земе предвид мислењето од КЗК, како надлежен орган за оцена на државната помош.

До периодот на вршење на ревизијата постапката на донесување на акти од страна на Владата на Република Македонија по Информацијата е во тек. Во интерно воспоставената евиденција во АСИПИРМ за следење на интензитот на државната помош заклучно со 2017 година, без користење на дисконтната стапка наведена во договорот и без одобрување на дополнителната државна помош по основ на признавање на дополнителните инвестициски трошоци, ова друштво искористило 98,02% државна помош од износот на 50% од оправданите инвестициски трошоци односно може да користи уште 1,98% или уште околу 9.000 илјади денари, кој податок не е содржан во Годишниот Извештај за државна помош за 2017 година доставен до КЗК во кој се наведени податоци за интензитет на помошта за други пет друштва.

На ден 03.05.2018 година во АСИПИРМ е примено барање од ова друштво за доделување на државна помош во вид на ослободување од плаќање на 50% од задолжителните социјални придонеси во вкупен износ од 27.391 илјада денари. До периодот на вршење на ревизијата освен барањето, не се доставени други акти за исплата на државна помош ниту се презентирани акти донесени од страна на АСИПИРМ.

- 6.6. Областа државна помош е уредена со одредбите од Законот за основање на АСИПИРМ, Законот за ТИРЗ, Законот за контрола на државната помош и подзаконските акти донесени врз основа на истите. Една од надлежностите на АСИПИРМ е во име на Владата на Република Македонија, како давател на државната помош, да склучува договори за доделување на државна помош, по

**АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ - СМЕТКАТА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ 637
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

претходна согласност од Владата на Република Македонија. По овој основ од 2007 година заклучно со 2014 година склучила повеќе договори за доделување на државна помош и анекси кон договорите (во периодот од 2009 до 2017 година). Во известувачкиот период, презентирани се вкупно единаесен склучени договори за доделување на државна помош, од кои осум се активни и три не активни договори и тоа:

- неактивните три договори се поради раскинување на договорите за долгорочен закуп за градежно земјиште, склучени помеѓу корисникот на ТИРЗ и ДТИРЗ, со што трите друштва го губат статусот на корисникот на ТИРЗ, а со тоа и правото на државна помош по овој основ, но истите не се раскинати;
- активните осум договори, се за две друштва кои целосно ја искористиле државната помош, а за останатите шест друштва АСИПИРМ врши следење на интензитетот на искористеноста на државна помош од аспект на даночни и царински ослободувања, по добиените податоци од Министерството за финансии-Управа за јавни приходи и од Министерството за финансии-Царинска управа на Република Македонија.

Ревизијата истакнува дека од 16.05.2018 година е во сила Законот за финансиска поддршка на инвестициите¹⁹, со кој се уредуваат видовите, висината, условите, начинот и постапката за доделување на финансиска поддршка на инвестициите на деловните субјекти кои ќе инвестираат во Република Македонија, а цел на законот е поттикнување на економскиот раст и развој на Република Македонија преку поддршка на инвестициите за зголемување на конкурентноста на македонската економија и вработување. Врз основа на одредбите од наведениот закон, донесени се два правилници и тоа: Правилник за формата и содржината на барањето за доделување на финансиска поддршка и потребната документација и Правилник за формата и содржината на барањето за исплата на финансиската поддршка и потребната документација²⁰ кои се во сила од 08.06.2018 година.

Истакнуваме дека со погоре наведениот закон АСИПИРМ добива надлежности и тоа:

- спроведување на постапката за доделување на финансиска поддршка за инвестициски проекти надвор од ТИРЗ, со прием и разгледување на поднесени барањата и доставената документација од страна на деловните субјекти, утврдување на нивната комплетност и утврдување дали се исполнети определени услови и изготвување на писмен Извештај до Комисијата за евалуација на барањата за финансиска поддршка;
- до Владата на Република Македонија доставува нацрт договор за добивање на согласност за доделување на финансиска поддршка;
- следење на спроведувањето на склучените договори;
- примање и разгледување на барањата за исплата на финансиската поддршка со потребна документација и исплата по истите.

¹⁹ Службен весник на Република Македонија број 83/18 кој стапува во сила од 16.05.2018 година

²⁰ Службен весник на Република Македонија број 106/18 од 07.06.2018 година

Во функција на реализација на новите надлежности и зголемување на капацитетот и ресурсите на АСИПИРМ согласно Законот за финансиска поддршка на инвестициите, до Министерството за финансии на ден 30.08 2018 година доставено е барање за одобрување на согласност за дополнително ангажирање на девет лица по договор на дело освен претходно склучените договори на дело со шест лица по претходно обезбедена согласност. Во периодот на вршење на ревизијата постапката на добивање согласност за девет лица е во тек.

7. Останати прашања

- 7.1. Во член 4 точка 15 од Законот за основање на АСИПИРМ е уредено АСИПИРМ да доставува информација за доделената државна помош во ТИРЗ, за изминатата година, во согласност со ЗТИРЗ до ДТИРЗ. Имено со член 4-а став 13 од Законот за ТИРЗ, е определено дека до 28 февруари давателите на државна помош се должни секоја година да доставуваат до АСИПИРМ информации за доделената државна помош за изминатата година, а АСИПИРМ доставува вкупна информација до Собранието на Република Македонија и до ДТИРЗ. Информацијата за доделена државна помош за 2017 година АСИПИРМ ја доставила до наведените институции на 19.03.2018 година. Исто така во член 24 став 1 од Законот за контрола на државната помош²¹ е определено дека секој давател на државна помош е должен најдоцна до 31 март во тековната година до Комисијата за заштита на конкуренцијата да достави Годишен извештај за доделената дозволена државна помош во претходната година. Годишниот извештај за доделена државна помош за 2017 година АСИПИРМ го доставила до КЗК на 28.02.2018 година. Поради неусогласеноста во определените рокови за доставување на потребни информации и податоци за доделената државна помош на годишно ниво, определени во Законот за ТИРЗ и во Законот за контрола на државната помош, АСИПИРМ во Информацијата за доделена државна помош и во Годишен извештај за доделената дозволена државна помош за 2017 година посочува дека истите не содржат податоци за износот на доделена државна помош во вид на ослободување од плаќање на данок од добивка²² и персонален данок на доход²³ за 2017 година, поради не навремено добиени податоци од Министерството за финансии, Управата за јавни приходи на Република Македонија. Наведеното влијае на отсуство на точни, веродостојни и навремени податоци со кои располага АСИПИРМ и другите

²¹ Службен весник на Република Македонија број 145/10

²² За период од 10 години од започнување на вршење на дејност во зоната под услови определени со Законот за технолошки индустриски развојни зони (Службен весник на Република Македонија бр.14/07, 103/08, 130/08, 139/09, 1456/10, 127/12, 41/14, 160/14, 72/15, 129/15, 173/15, 192/15, 217/15 30/16;

²³ На примања на основни плати на вработените лица за период од 10 години од започнувањето на вршењето на дејноста во зоната под услови определени во Законот за технолошки индустриски развојни зони (Службен весник на Република Македонија бр.14/07, 103/08, 130/08, 139/09, 1456/10, 127/12, 41/14, 160/14, 72/15, 129/15, 173/15, 192/15, 217/15 30/16;

надлежни институции како основ за следење, евиденција и контрола на извршувањето на договорите за доделување на државна помош за одреден известувачки период.

За надминување на неусогласеноста помеѓу Законот за контрола на државната помош и ЗТИРЗ, потребно е надлежните институции да преземат активности за усогласување на законски определените рокови за доставување на податоци од страна на давателите на државна помош и утврдување на обврска за редовно усогласување на податоците со кои истите располагаат и обезбедување на точно и навремено следење на реализацијата на склучените договори за доделена државна помош.

7.2. Во Законот за основање на АСИПИРМ и во Статутот на АСИПИРМ не е определен мандатот на членовите и претседателот на Управниот одбор. (определени членови имаат мандат и над пет години). И покрај неопределениот мандат, во март 2017 година од страна на Владата на Република Македонија, донесено е решение за разрешување од должност на еден член на Управниот одбор, со наведување дека лицето се разрешува поради истекување на мандатот. Наведените состојби упатуваат на потребата во Законот за основање на АСИПИРМ да се прецизира мандатот на Управниот одбор.

7.3. Од 2008 година и понатаму во континуитет се до 30.06.2017 година, АСИПИРМ вработува ЕП на определено време кои се упатуваат во странство. Нивниот статус, постапката на избор, вработување и упатување во странство не се целосно и јасно дефинирани во законската и под законската регулатива, поради следното:

- со донесувањето на Законот за административни службеници²⁴ во 2014 година се врши измена на Законот за основање на АСИПИРМ со што вработените во АСИПИРМ имаат статус на административни службеници, освен ЕП кои согласно член 12-а од Законот за основање на АСИПИРМ²⁵, не се државни службеници, а за правата, должностите и одговорностите од работен однос се применува Законот за работните односи и Законот за надворешни работи. Од друга страна со Законот за изменување и дополнување на ЗНР²⁶, од декември 2015 година, согласно член 68-а ЕП добиваат дипломатско звање прв секретар. Истакнуваме дека согласно ЗНР²⁷ вработените кои имаат статус на дипломати се и административни службеници. Исто така согласно Правилникот за систематизација на работните места во АСИПИРМ предвидени се 40 извршители за работното место ЕП, без статус на административни службеници;

²⁴ Службен весник на Република Македонија број 27/14

²⁵ Службен весник на Република Македонија број 41 од 27.02.2014 година

²⁶ Службен весник на Република Македонија број 226 од 25.12.2015 година

²⁷ пречистен текст – Службен весник на Република Македонија број 103/22.06.2015

Наведените одредби упатуваат на неусогласеност на ЗНР со Законот за основање на АСИПИРМ и Правилниците за организација и систематизација на АСИПИР, во делот кои се однесуваат на статусот на ЕП;

- упатувањето на ЕП во странство е врз основа на Решение донесено од страна на министерот за надворешни работи, а своите активности истите треба да ги реализираат во просториите на ДКП-та на Република Македонија во странство. Во претходните години како и во 2017 година, одредени ЕП се упатуваат и во градови во кои Република Македонија нема отворено ДКП-а, при што ЕП работните активности ги реализираат во станот во кој престојуваат во странство. Од страна на министерот за надворешни работи на ден 27.11.2015 година донесено е Решение за дополнување на решението за висината на надоместокот за изнајмување на стан за вработените во ДКП-та²⁸ од 2013 година, во кое се наведени надоместоци за изнајмување на стан и за градовите во кои Република Македонија нема отворено ДКП-а, а се однесува на признавање на трошоците за изнајмување стан за ЕП кои работат во тие градови. Донесеното решение не е согласно ЗНР, бидејќи со законот не е уредено упатувањето, престојот, вршење работни задачи и надомест на трошоци за стан на дипломат во странство (кој статус го имаат и ЕП) и во градови во кои Република Македонија нема отворено ДКП-во.

Согласно погоре наведеното, ревизијата укажува на потребата од усогласување на законските, подзаконските и интерните акти кои се однесуваат на работењето и функционирањето на ЕП во странство.

Одговорното лица на АСИПИРМ на ден 03.04.2018 година до Владата на Република Македонија доставило писмено барање за потребата од повторно ангажирање на ЕП. Во дописот е истакната потребата ангажирањето на ЕП да биде на поинаков и ревидиран начин. До периодот на вршење на ревизијата не е добиен одговор од Владата на Република Македонија.

²⁸ Со ова решение се дополнува Решението број 01-6701/2 од 29.08.2013 година за висината на доместокот за изнајмување на стан за вработените во ДКП-та со други држави, градови и износи за висината на надоместокот за изнајмување на стан. Во Образложението содржано во решението од 27.11.2015 година е наведено дека истото е донесено во насока на реализација на точка 17 став 1 од извадокот од Нацрт-записникот број 42-9354/1 од 22.09.2015 година од 108-та седница на Владата на Република Македонија, а се предвидува можноста за ЕП кои ја извршуваат својата работа во градовите каде РМ нема ДКП-а да се одреди висината на надоместокот за изнајмување на стан, согласно нивните редовни потреби.

**АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ - СМЕТКАТА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ 637
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2017 година			
			во 000 денари
Опис на позицијата	Образложение	2017	2016
Приходи	3.1.		
Трансфери и донации	3.1.1.	120.832	316.715
Вкупно приходи		120.832	316.715
Расходи			
Тековни расходи	3.2.		
Плати и надоместоци	3.2.1.	43.901	94.534
Стоки и услуги	3.2.2.	18.116	123.821
Субвенции и трансфери	3.2.3.	58.815	98.294
Вкупно тековни расходи		120.832	316.649
Капитални расходи			
Капитални расходи		0	66
Вкупно капитални расходи		0	66
Вкупно расходи		120.832	316.715

**АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ - СМЕТКАТА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ 637
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ				
				во 000 денари
Опис на позицијата	Образложение	2017		2016
Актива				
Тековни средства	4.1.			
Побарувања од вработените	4.1.1.	3.090		4.432
Активни временски разграничувања	4.1.2.	5.045		9.385
Вкупно тековни средства		8.135		13.817
Постојани средства	4.2.			
Нематеријални средства	4.2.1.	610		902
Материјални средства	4.2.2.	111.271		111.279
Вкупно постојани средства		111.881		112.181
Вкупна актива		120.016		125.998
Пасива				
Тековни обврски	4.3.			
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.3.1.	2.244		1.379
Краткорочни финансиски обврски	4.3.2.	405		128
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	4.3.3.	2.396		7.853
Пасивни временски разграничувања	4.3.4.	3.090		4.457
Вкупно тековни обврски		8.135		13.817
Извори на средства	4.4.			
Извори на капитални средства	4.4.1.	111.881		112.181
Вкупно извори на деловни средства		111.881		112.181
Вкупна пасива		120.016		125.998

**АГЕНЦИЈА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ - СМЕТКАТА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ 637
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ПРЕГЛЕД		
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2017 ГОДИНА		
		во 000 денари
О П И С	Државен јавен капитал	Вкупно
Состојба 01.01.2017 година	112.181	112.181
Зголемување по основ на:	1.980	1.980
Ревалоризација на капитални средства	1.980	1.980
Намалување по основ на:	2.280	2.280
Отпис на капитални средства		-
Ревалоризација на отпишани капитални средства	259	259
Амортизација	2.021	2.021
Состојба 31.12.2017 година	111.881	111.881

Република Македонија

Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот

рег. бр.: 03-158312
датум: 11.12.2018

Invest
MACEDONIA

Агенција за странски инвестиции
и промоција на извозот на
Република Македонија

Никола Вапцаров 7,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел: + 389 2 3100 111
Факс: + 389 2 3122 098
Е-пошта: fdi@investinmacedonia.com
Сајт: www.investinmacedonia.com

До:

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

СКОПЈЕ

ПРЕДМЕТ: Одговор на Нацрт извештај

ВРСКА: Ваш бр.09-121/7 од 09.11.2018 година и Наш бр. 03-1583/1 од 12.11.2018 година

ДАТА: 10.12.2018 година

Почитувани,

Согласно доставениот Нацрт извештај за спроведена ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2017 година во Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија (во понатамошниот текст: "Агенцијата"), Агенцијата ги дава следните

ЗАБЕЛЕШКИ

1. На наод на точка 4.1 Внатрешни контроли

Поддточка 4.1.1 Агенцијата врз основа на склучен договор за јавна набавка на консултантски услуги за имплементација на ISO 9001 : 2008 во 2014 година има изготвено процедури но Агенцијата не се стекнала со сертификат на управување со квалитет од причина што не се обезбедени финансиски средства од страна на Министерството за финансии. Агенцијата во буџетските циркулари ги има побарувано средствата, а следствено на тоа постапките се предвидени во Годишниот план за јавни набавки.

За горенаведената состојба веќе се превземени мерки и се очекува да се надминат утврдените неправилности. Именосо Одлука бр.09/2-5014/14 од 05.10.2018 година донесена од страна на Министерството за информатичко општество и администрација, Агенцијата е избрана за една од институциите на кои ќе се обезбеди поддршка во имплементација на ЦАФ моделот.

Во месец ноември 2018 година веќе се остварени првичните средби со засегнатите страни и постапката за имплементацијата на ЦАФ моделот е во тек.

12.12.2018

09-11/14

Исто така Ве информираме дека веќе е започната постапка за изготвување на нови внатрешни акти, Правилник за внатрешна организација на Агенцијата и Правилник за систематизација на работните места во Агенцијата и истите ќе ги усогласи со сертифицираните процедури.

ДОКАЗ: Копие на Одлука за избор на институции на кои ќе се обезбеди поддршка во имплементацијата на ЦАФ моделот бр.09/2-5014/14 од 05.10.2018 година.

Поддточка 4.1.2 Во однос на наодите за процесот на готовински плаќање Агенцијата изработи и донесена детална пишана процедура бр.02-1700/1 од 10.12.2018 година со која се уредува досегашното благајничко работење. Посочената ситуација е надмината со донесувањето на погоре наведената процедура и со вклучувањето на повеќе лица кои преземаат надлежности и работни обврски согласно истата. Со допис бр.05-1689/1 од 06.12.2018 година доставени се инструкции до компанијата што ја одржува сметководствената програма на Агенцијата да изврши ажурирање на софтверот за благајна со цел во извештаите на девизната благајна износите да бидат искажани и во соодветната валута.

ДОКАЗ: Процедура за наменско, рационално и одобрено трошење на готови пари бр.02-1700/1 од 10.12.2018 година

2. На наод во точка 4.2. Усогласеност со законите и прописи

Поддточка 4.2.1 Агенцијата во периодот по завршување на ревизијата, ги продолжи и продлабочи активностите за обезбедување на пристап до податоците кои се однесуваат на реализираните активности поврзани со странските директни инвестиции и промоција на извозот содржани во CRM – ASIPI систем. Покрај доставеното Барање за постапување бр.03-1404/1 од 03.10.2018 година до Управа за финансиска полиција, одржа состанок со компанијата која имала обврска да врши адаптивно одржување на CRM-ASIPI во 2016 година, со цел добивање на детални податоци кои може да помогнат во решавање на настаната состојба. Воедно, Агенцијата со Барање бр.03-1626/1 на 21.11.2018 година се обрати и до Министерството за внатрешни работи и започнати се првични контакти во врска со барањето.

ДОКАЗ: Копие на Барање бр.03-1626/1 на 21.11.2018 година до Министерството за внатрешни работи.

Поддточка 4.2.2 Членот 11 точка 3 од Законот за основање на АСИПИРМ и член 20 точка 6 од Статутот на АСИПИРМ предвидуваат можност директорот до Управниот одбор да предложи предлог стратегија и акционен план за нејзина реализација но, истата не преставува обврска.

Неточен е наодот дека одговорните лица на Агенцијата не изготвиле и до Владата на Република Македонија не доставиле најмалку два пати годишно Извештаи за своето работење и користење на средствата на усвојување. Имено, одговорните лица на Агенцијата (директор, вршител на должност директор, вршител на должност заменик директор) до Владата на Република Македонија редовно доставуваат полугодишен и годишен извештај за работењето на Агенцијата, и истото врз основа на член 15 од Законот за основање на АСИПИРМ и член 10 од Статутот на Агенцијата. Дотолку повеќе што, во член 9 став 1 алинеја 2 од Законот за основање на АСИПИРМ Управниот одбор на Агенцијата има обврска најдоцна до 28 февруари во тековната година да донесе Годишен извештај за претходната година, но нема обврска да го достави истиот до Владата на Република Македонија. Обврската за доставување на извештаите два пати годишно до Владата на Република Македонија е уредена во член 15 од Законот за основање на АСИПИРМ, и истата е целосно запазена од страна на одговорното лице на Агенцијата, кое редовно доставува полугодишни и годишни извештаи за работењето на Агенцијата до Владата на Република Македонија. Истото го поткрепуваме со мислења на Секретаријатот за законодавство на полугодишниот извештај и годишниот извештај за 2017 година (а истите се обезбедуваат секоја година), во кои Секретаријатот за законодавство укажува дека полугодишниот извештај и годишниот извештај се доставува во функција на реализација на обврската утврдена во член 15 од Законот за основање на АСИПИРМ, според кој директорот до Владата на Република Македонија најмалку два пати годишно доставува извештај за своето работење и користење на средствата за усвојување.

ДОКАЗ: - Копие на Полугодишен и Годишен извештај за работата на Агенцијата за 2017 година;

- Копие на Мислења бр.08-4269/2 од 27.11.2017 година, бр.08-1685/2 од 28.03.2018 година и бр.08-4507/2 од 31.10.2018 година од Секретаријатот за законодавство;

- Копие на Извадок од Нацрт-записникот од Шеесет и седмата седница на Владата на Република Македонија бр.44-3517/1 од 08.05.2018 година и Извадок од Нацрт-записникот од Четириесет и седмата седница на Владата на Република Македонија бр.44-8305/1-17 од 04.01.2018 година и мислења од седниците на Генералниот колегиум на државни секретарии Комисијата за економски систем и тековна економска политика.

Во однос на наодот за годишните планови за вработување на административни службеници, Агенцијата со задоцнување донесе Годишен план за вработување за 2018 година, по претходно добиена согласност од Секретаријатот за спроведување на рамковниот договор, Министерството за финансии и Министерството за информатичко општество и администрација. Постапено е по Годишниот план за вработување за 2018 година и во тек се постапки по јавен и интересен оглас.

ДОКАЗ: - Копие на согласности и позитивни мислења од Секретаријатот за спроведување на рамковниот договор, Министерството за финансии и Министерството за информатичко општество и администрација по Годишниот план за вработување за 2018 година бр.03-287/10 од 01.06.2018 година.

Поддточка 4.2.3 Неточен е делот од наодот во кој е наведено дека во постапката на одлучување да не се присутни најмалку половина од законски определениот број на членови на Управниот одбор. Фактот дека Управниот одбор секогаш не бил во полн состав, односно секогаш не биле именувани вкупно седум членови на Управниот одбор, не значи и дека во постапката на одлучување не биле присутни најмалку половина од законски определениот број на членови. Управниот одбор на Агенцијата секогаш одлучувал во присуство на најмалку половина од законскиот определен број на членови и сите одлуки се донесени во присуство на обезбеден кворум, видно од записниците од одржаните седници, кои беа дадени на увид на ревизорскиот тим.

Именувањето и разрешувањето на членовите на Управниот одбор го врши Владата на Република Македонија согласно Законот за основање на АСИПИРМ.

Во однос на наодот кој се однесува на свикувањето и одржувањето на конститутивната седница на новоизбраните членови на Управниот одбор во 2017 година, Агенцијата укажува на потребата од преформулација на зборовите “по Одлука од Владата на Република Македонија”, бидејќи до Агенцијата не била доставена Одлука на Владата на Република Македонија, туку писмено известување бр.0109/17 од 04.08.2017 година од адвокатското друштво кое добило овластување за застапување и постапување донесено од Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија. Конститутивна седница на новоизбраните членови на Управниот одбор во 2017 година е свикана и одржана од страна на адвокатско друштво без присуство на вработени.

Агенцијата во целост се придржува кон примена на Законот за основање на АСИПИРМ и Статутот на Агенцијата во поддршка на работењето на Управниот одбор во рамките на своите надлежности.

ДОКАЗ: Копие од Записник од прва конститутивна седница на Управен одбор бр.02-1363/1 од 23.08.2017 година.

Поддточка 4.2.4 Агенцијата во целост го почитува Законот за архивски материјал и Уредбата за канцелариско и архивско работење со тоа што еднаш годишно составува комисија за евидентирање на архивски материјал кој настанал во соодветната година, како и комисија за издвојување на документарен материјал на кој му изминал рокот за негово чување. За архивското работење на Агенцијата од страна на Државниот архив на Република Македонија во 2017 година извршен е инспекциски надзор.

Досиета на економските промотори се обемни и опфаќаат долг временски период со цел да се има увид во нивното работење и средствата кои ги потрошиле во остварување на нивните надлежности. Исто така разграничување на документацијата и тоа која е од траен и тековен карактер е извршено видно од записниците на претходно наведените комисии.

ДОКАЗ: Копие на Решение ИП1 бр.16-45 од 10.10.2017 година, Записник за извршен контролен инспекциски надзор ИП1 бр.16-45 од 10.10.2018 година, согласности добиени од Државниот архив на Република Македонија, записник од Државен управен инспекторат и Копие Записник за извршен контролен инспекциски надзор и Решение ИП1 бр.16-45 од 06.11.2018 година,

согласности добиени од Државниот архив на Република Македонија.

Поддточка 4.2.6 став 1 алинеа 1 Во однос на наодите за постапката на проверка на месечните финансиски укажуваме дека ваквите извештаи за месечните трошоци се верификувани и потврдени со потпис на лице задолжено за обработка на предметниот извештај кој се однесува за сите одобрени трошоци кои се приложени кон извештајот во вид на сметки, фактури и сл.

3. На наод во точка 4.3 Финансиски извештаи

Поддточка 4.3.3 Во однос на наодите дадени во подточка 4.3.3 став 2 алинеја 1, Агенцијата цени дека дадената забелешка е невозможно да биде спроведена во пракса во сите случаи пред се поради моментот кој се однесува на временскиот период за собирање на сметките (фактури) од страна на промотерот во странство, а кој не секогаш може да се вклопи во периодот на 7 дена по добивање на банкарскиот извод, што најчесто е во првите еден или два работни дена од месецот. Ова би значело дека за промотерите кои не по нивна вина мора да собираат сметки по овој временски период во месецот би биле изложени на ситуација месечните трошоци во странство да ги покриваат од сопствени средства. Во однос на наодите во алинеја 2 укажуваме дека бараните податоци во делот на усогласеност на салдата на економските промотери искажани во финансиските извештаи на секој економски промотер и деловните книги на Агенцијата се прикажани со извештајот за попис на крајот на годината како дел од посебен прилог за konto 1500 – побарувања од вработени. Што се однесува до салдата на банкарските изводи истите се усогласени на крајот на мандатот на економскиот промотер со затворањето на банкарската сметка. За наодот во алинеја 4 Агенцијата со утужување на побарувањата врши вклучување на настанатите трошоци за камати во крајното салдо на економскиот промотер кое е предмет на утужување. Додека, наодот во алинеја 5 се однесува на ситуација која беше исклучок во работењето на економските промотери со оглед на неизвесниот статус кои истите го имаа во Агенцијата во споменатиот период.

Со цел појаснување на состојбите наведени во точка 6 Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

Агенцијата ја оцени потребата од давање на кратки забелешки посебно во делот на:

Поддточка 6.1 Агенцијата склучи Договор за извршување на групна набавка бр.05-717/1 од 14.04.2016 и Договор за набавка на транспортни и шпедитерски услуги бр. 05-1191/1 од 04.07.2016 година. Со договорот за шпедитерски услуги Агенцијата имаше обезбедено средства за селење на економските промотори на кои им истекуваа договорите за вработување на 30.06.2017 година. Непосредно пред истекот на Договорот, Агенцијата беше известена по пат на електронска пошта од страна на економскиот оператор дека средствата од договорот се исцрпени. Имајќи во предвид дека Агенцијата уредно и навремено ја имаше испланирано селидбата на економските промотори и се најде затекната, се обрати до Министерството за надворешни работи со барање бр.03-1076/1 од 23.06.2017 година за објаснување за настанатата состојба и укажување дека е прекршен договорот за групна набавка, на штета на Агенцијата. Со допис бр.03-1076/2 од 27.06.2017 година Министерството за надворешни работи ја извести Агенцијата дека за нивни потреби нашиот буџет од групната јавна набавка е искористен од нивна страна. Од тие причини Агенцијата мораше да распише нова постапка за јавна набавка за шпедитерски услуги со техничка спецификација идентична на претходната. Техничката спецификација беше изготвена со повеќе релација од причини што постоеше можност да им се продолжат договорите на економските промотори и после 30.06.2017 година како и да се упатат нови промотори. За истото во Буџетот на Агенцијата имаше обезбедено финансиски средства како и добиена согласност од страна на Министерството за финансии за ангажирање на економски промотори до 31.12.2017 година. Тендерската документација требаше да се извршува сукцесивно односно по потреба, сите релации кои беа наведени во техничката спецификација не беа obligаторни и не мораше сите да се извршат. Сакаме да напоменеме дека Агенцијата и МНР одсекогаш објавувале ваков вид на јавна набавка со идентична тејничка спецификација со оглед на фактот што однапред не се знаат потребите на договорните органи.

Агенцијата смета дека тендерската документација е во целосна согласност со член 2 од Законот за јавни набавки, од причина што е обезбедена конкуренција меѓу економските оператори, постои еднаков третман и недискриминација по сите основи кон економските оператори, постапата е транспаретна со цел ефикасно и рационално искористување на средствата, а со тоа

тендерската документација е во согласност со Законот за јавни набавки. Дополнителна отежнителна околност поради која не се заврши навремено постапката, преставува и промената на три различни одговорни лица во релативно краток период. Агенцијата немаше можност да изврши селидба на економските промотори освен да го запази Законот за јавни набавки со конкретната техничка спецификација поради неизвесноста за евентуално упатување на нови економски промотори во втората половина на 2017 година. Но со поништување на постапката не е направена никаква штета по Буџетот на Агенцијата. Дел од економските промотори преселбата ја извршија доброволно на сопствен трошок, а за дел Агенцијата спроведе нова постапка со Одлука за јавна набавка бр. 02-1298/2 од 27.09.2018 година но истата се поништи согласно член 169 став 1 алинеја 2 од Законот за јавни набавки од причина што во постапката не е поднесена ниту една понуда. Од тие причини Агенцијата спроведе повторно нова постапка бр. 02-1697/2 од 07.12.2018 година која е во тек. Напоменуваме дека до денес во Агенцијата не е пристигната ниту една тужба по горенаведениот основ, од тие причини сметаме дека забелешката треба да изостане бидејќи истата не во согласност со фактската ситуација по која Агенцијата се водела во својата работа

ДОКАЗ: - Договор за извршување на групна набавка бр.05-717/1 од 14.04.2016 година,

- Договор за набавка на транспортни и шпедитерски услуги бр. 05-1191/1 од 04.07.2016 година,
- Одлука за јавна набавка бр. 02-1298/2 од 27.09.2018 година,
- Одлука за јавна набавка бр. 02-1697/2 од 07.12.2018 година,
- Барање на податоци до МНР бр. 03-1076/1 од 22.06.2017 година,
- Достава на податоци од МНР бр. 03-1076/2 од 27.06.2017 година.

Поддточка 6.3 Агенцијата на ден 08.10.2018 година привремено кадровски го пополни Одделението за општи и административни работи со тоа што се издадени задолженија на двајца административните службеници. Во задолженијата дадени од страна на директорот опфатени се сите работни задачи поврзани со архивското работење. Истот така сакаме да напоменеме дека за архивата се обезбедни посебни простории по барање на Државниот Архив на РМ и извршена дополнителна контрола од нивна страна. Набавени се ормари за потребите на просториите на архивата на Агенцијата. Во иднина Агенцијата ќе гледа трајно да ги систематизира и пополни местата предвидени за архивското работење.

Република Македонија

Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот

Поддточка 6.4 Стефанка Агенцијата превзеде активности за судска наплата на договорна казна за 2015 и 2016 година.

ДОКАЗ: Копие на достава на примерок од тужба бр.2795/18 од 28.11.2018 година доставено од Државно правобранителство на Република Македонија

Со почит,

Директор
Vullnet ADEMI

**Одговор
на забелешки на
Нацрт извештај на Овластениот државен ревизор**

На ден 12.12.2018 година добиени се забелешки број 03-1583/2 од 11.12.2018 година на Нацрт извештајот за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2017 година за Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија Скопје (сметка на основен буџет 637) број 09-121/4 од 09.11.2018 година, од страна на директорот, Вулнет Адеми, заведени во Државниот завод за ревизија под број 09-121/14 од 12.12.2018 година.

Забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирано е следното:

1. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.1.1.** кои се однесуваат на не извршено усогласување на работните задачи на вработените надлежни за спроведување на донесените процедури со одредбите од Правилниците за организација и систематизација на работните места во АСИПИРМ како и дека за донесените процедури АСИПИРМ не се стекнала со Сертификат за систем за управување со квалитет, претставува **известување** за преземените активности кои се во тек. Имено, во прилог на забелешките доставена е Одлука за избор на институции, помеѓу кои е и АСИПИРМ, на кои ќе се обезбеди поддршка во имплементацијата на ЦАФ моделот број 09/2-5014/14 од 05.10.2018 година. Одлуката е донесена од страна на Министерството за информатичко општество и администрација, за што соодветно ќе биде обелоденето во Конечниот извештај.
2. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.1.2.** кои се однесуваат на начинот на кој се дизајнирани, воспоставени и на кој функционираат интерните контроли, во делот на процесот на готовинското плаќање, претставува **известување** дека е донесена Процедура за наменско рационално и одобрено трошење на готови пари¹. Исто така во забелешките е наведен допис² за доставени инструкции до компанијата што ја одржува сметководствената програма на АСИПИРМ да изврши ажурирање на софтверот за благајничко работење, со цел во извештаите на девизната благајна износите да бидат искажани и во соодветна валута, кој исто така не е во прилог на забелешките.
3. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.2.1.** кои се однесуваат на

¹ број 02-1700/1 од 10.12.2018 година

² број 05-1689/1 од 06.12.2018 година

побараниот пристап и увид од страна на ревизијата во податоците содржани во CRM-ASIPi системот, претставува **известување** за преземените активности од страна на АСИПИРМ. Имено, во прилог на забелешките доставен е допис³, кој АСИПИРМ го доставила до Министерството за внатрешни работи со кој бара министерството, согласно своите надлежности да преземе активности за утврдените состојби. Доставениот допис до наведеното министерство соодветно ќе биде обелоденето во Конечниот извештај.

4. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.2.2.** кои се однесуваат на не целосно постапување на надлежните органи согласно законот и статутот претставува **известување**, за причините поради кои не е постапено. Дел од доставените прилози кон забелешките (полугодишен и годишен Извештај за работата на Агенцијата) ревизијата ги имаше во предвид во текот на вршење на ревизијата. Во прилог на забелешките доставен е Годишен план за вработување за 2018 година, која состојба соодветно ќе биде обелоденета во Конечниот извештај.

5. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.2.3. алинеја 2** кои се однесуваат на тоа дека во текот на 2017 година од страна на Владата на Република Македонија донесени се повеќе решенија за разрешување и именување на членовите на Управниот одбор, при што во одредени периоди навремено не се донесени решенија за нови именувања, влијае работењето на Управниот одбор да не е секогаш во полн состав, односно во постапката на одлучување да не се присутни најмалку половина од законски определениот број на членови претставува **известување** за начинот на кој се донесувани одлуките од страна на Управниот одбор и наведување дека *„именувањето и разрешувањето на членовите на Управниот одбор ги врши Владата на Република Македонија согласно Закон за основање на АСИПИРМ“*, што ревизијата ги имаше во предвид во текот на вршењето на ревизијата.

Забелешката на **алинеја 4** која се однесува на првата конститутивна седница на ново избраните членови на Управниот одбор која во 2017 година е свикана од страна на адвокатство друштво, по Одлука од Владата на Република Македонија, без да биде презентиран валиден записник од одржаната конститутивна седница на ново избраните членови, освен презентираната работна верзија на истиот, кој не е потпишан од присутните членови, нема печат и не е архивиран во АСИПИРМ, **не се прифаќа**. Во прилог на забелешките доставен е уште еден Записник од првата конститутивна седница на Управниот одбор на АСИПИРМ, кој содржи печат и е архивски заведен во АСИПИРМ⁴, но не е потпишан од присутни членови. Исто така во делот на доставениот Записник во прилог на забелешките се наведува бројот на присутни членови кој е различен од бројот на членови наведени во останатите делови од истиот. И покрај тоа што доставениот

³ „Барање за постапување“, број 03-1626/1 од 21.11.2018

⁴ под број 02-1363/1 од 23.08.2017 година,

Записник во прилог на забелешките нема влијание врз утврдената состојба, за истиот соодветно ќе биде обелоденето во Конечниот извештај.

6. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.2.4.** кои се однесуваат на начинот на водење и чување на персоналните досиеа на економските промотори, претставува **известување** за начинот на кој се реализира архивското работење, додека доставената документација ревизијата ја имаше во предвид во текот на извршувањето на ревизијата.
7. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.2.6. став 1 алинеа 1** кои се однесуваат на Правилник за работата на ЕП во странство и за утврдување на плати, додатоци на плати и надомести по утврдени трошоци за ЕП во АСИПИРМ кој не содржи конкретни одредби за вршење на верификација со потпис на сите доставени сметки и фактури кон месечните финансиски извештаи од ЕП, кои во пракса се проверуваат од страна на вработените лица во АСИПИРМ, без потпис од извршена проверка **не се прифаќа**, од причина што не се доставени дополнителни докази кои ќе ја оспорат констатираната состојба.
8. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.3.3. став 2** кои се однесуваат на одредба од Правилникот за работа на ЕП во странство и за утврдување на плати, додатоци на плати и надомести по утврдени трошоци за ЕП во АСИПИРМ, поврзана со исплата на аванси на нивните трансакциски сметки и тоа:
 - **за алинеја 1**, која се однесува на воспоставена пракса на сите ЕП да се врши исплата на аванси за материјални трошоци иако истите до денот на исплата не се раздолжиле со претходно земените аванси и не постапуваат согласно Правилникот, најдоцна седум дена по добивањето на банкарскиот извод да достават финансиски извештај, **претставува известување** со наведување „невозможност за постапување во пракса од страна на економските промотори, согласно рокот определен во Правилникот“, со што се потврдува наведената состојба од страна на ревизијата утврдена врз основа на определениот рок во Правилникот;
 - **за алинеја 2**, која се однесува на не презентирани акт за извршено усогласување на износите на искажаните салда на 31.12.2017 година по основ на нераздолжени аванси од страна на ЕП искажани во деловните книги, салдата во финансискиот извештај на секој ЕП и салдата на банкарскиот извод од нивните трансакциски сметки, **не се прифаќа** од причина што не е доставен акт за извршено усогласување на 31.12.2017 година на сите погоре наведени податоци поврзани со нераздолжените аванси на ЕП. Во однос на салдата на банкарските сметки односно изводите за секој ЕП во забелешките е наведено дека „истите се усогласени на крајот на мандатот на економскиот промотор со затварањето на банкарските сметки“. За наведеното затварање на банкарските сметки ревизијата го истакнува дописот, барањето за затварање на 32 потсметки за 32 ЕП, наведено во Нацрт извештајот, кое во текот на вршењето на ревизијата на 27.06.2018 година, АСИПИРМ го достави

до банката во која се отворени трансакциски потсметки, за што со забелешките не се презентирани акти дека истите се затворени;

- за **алинеја 4** која се однесува на не преземени мерки и активности за навремено раздолжување и затварање на отворените 34 трансакциски сметки, поради што до крајот на 2017 и во 2018 година се плаќаат трошоци за камати, претставува **известување**, со кое се потврдуваат трошоците за камата;
- за **алинеја 5** која се однесува дека за првиот квартал од 2017 година од страна на ЕП не се доставени тримесечни финансиски планови претставува **известување**, со наведување на причините за утврдената состојба од страна на ревизијата, со што истата се потврдува.

9. Ревизијата истакнува дека од страна на АСИПИРМ доставени се забелешки и за делот од Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор кој се однесува на Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет и тоа за:

- **точка 6.1.** која се однесува на поништената постапка за селидба и транспортот на економските промотори во 2017 година, неискажаните обврски во деловните книги по основ на примени барања од ЕП за надомест на селидбени трошоци во 2017 година и можноста своето право ЕП да го остварат по судски пат, претставува објаснување на околностите кои доведувале до поништување на постапката за јавна набавка, претставува **известување** за преземените активности кои се во тек. Имено, од страна на АСИПИРМ започнати се активности за спроведување на постапка за јавна набавка за транспортни и шпедитерски услуги со Одлука број 02-1298/2 од 27.09.2018 година, активност која е обелоденета во Нацрт извештајот. Во прилог на забелешката доставена е Одлука број 02-1697/2 од 07.12.2018 која не се однесува на постапка за селидба и транспорт, туку за замена на дотраена телефонска и комуникациска инсталација.
- **точка 6.3.** која се однесува на потребата за подобрување на архивското и канцелариското работење во АСИПИРМ се со цел за поголема заштита на целокупниот архивски материјал, претставува **известување** за преземените активности за привремено кадровско пополнување на Одделението за општи и административни работи и соодветното обезбедување на посебни простории за архивата во АСИПИРМ согласно барањата на Државниот архив на РМ. За наведените преземени активности во прилог на забелешките не се доставени акти за дадените задолженија на двајца административни службеници и за набавката на ормари за архивата;
- **точка 6.4.** која се однесува на не реализирање на договорните обврски од страна на друштво примател - корисник на ТИРЗ, определени во член 5 став 1 од склучениот договор за доделување на државна помош од 18.08.2011 година, односно истото да вработи најмалку 100 државјани на Република Македонија најдоцна до 31.12.2014 година и дополнително да одржува просечен број на минимум 100 вработени, до 31.12.2019 година за што треба да плати основен долг во вкупен износ од 157 илјади евра во денарска противвредност, зголемена за законска казнена камата, претставува **известување** за

преземени активности. Имено АСИПИРМ пристапило кон судска наплата на вкупениот износ од 157 илјади евра, за што во прилог на забелешките е доставена тужба од 28.11.2018 година која е поднесена од страна на Државното правобранителство на Република Македонија до Основен суд Скопје 2 Скопје. Преземените активности соодветно ќе бидат обелоденети во Конечниот извештај.